

دغدغه‌های رشد پایدار صنعتی / به قلم دکتر مهدی کریمی تفرشی رئیس هیئت مدیره تعاونی تولید کنندگان مواد غذایی هم صنف

آمارهای رسمی بانک مرکزی از وضعیت رشد گروه صنایع معادن طی ۶ ماه نخست امسال حاکی از آن است که نرخ رشد این گروه در بهار ۹۵ منفی ۴.۳ درصد بوده است، گرچه این نرخ در فصل تابستان به مثبت ۲.۱ درصد رسید اما نرخ رشد این گروه در نیمه نخست امسال بازهم سیر نزولی گرفت و به منفی ۰.۹ درصد رسید.

با وجود این وزیر صنعت با اتکا به افزایش تیراژ تولید خودروهای داخلی، نرخ ۵ تا ۶ درصدی رشد گروه صنایع و معادن تا پایان سال ۹۵ را وعده داده است. بررسی آمار تولید کالاهای منتخب صنعتی در ۹ ماه ۹۵ (منتهی به آذر) حاکی است که از ۴۵ محصول منتخب صنعتی و معدنی، تولید ۲۹ محصول رشد مثبت داشته اما اغلب این رشد مربوط به کالاهای صنعتی بوده و صنایع معدنی بیشترین افت تولید را داشته‌اند.

به‌رغم این آمار، ارقام و پیش‌بینی‌ها، اغلب فعالان صنعتی میزان رشد تولیدات صنعتی را غیرواقعی می‌دانند چرا که هنوز هم رکود حرف نخست بنگاه‌های کوچک و متوسط صنعتی بوده و اغلب واحدهای تولیدی با

بحران ناشی از تداوم رکود دست و پنجه نرم می‌کنند. متأسفانه ارائه بسته خروج از رکود توسط دولت و پرداخت تسهیلات ۱۶ هزار میلیارد تومانی به بنگاه‌های کوچک و متوسط نیز نتوانسته تأثیر مشهودی بر بهبود وضعیت این بنگاه‌ها بگذارد و همچنان بسیاری از واحدهای تولیدی برای ادامه حیات با بحران مواجهند، چرا که تسهیلات پرداختی، صرف استمهال بدهی‌های گذشته بنگاه‌های بحران زده شده است.

روایت وزارت صنعت از مجموع تسهیلات پرداختی به بخش صنعت و معدن طی ۷ ماه سال ۹۵ نیز حاکی است که طی این مدت ۷۸٫۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات پرداخت شده که ۸۴٫۶ درصد آن برای تأمین سرمایه در گردش و تنها ۹٫۹ درصد برای ایجاد و توسعه واحدهای صنعتی و معدنی بوده، بیشتر تسهیلات صرفاً برای ادامه حیات صنایع هزینه شده و توفیقی در ایجاد و توسعه صنایع جدید نداشته‌ایم.

در واقع توسعه پایدار و واقعی این بخش، نیازمند اصلاح نگرش نظام بانکی (متأسفانه بانک‌ها به دلیل مطالبات انباشته از دولت رغبتی در پرداخت تسهیلات به واحدهای تولیدی ندارند) و پرداخت تسهیلات با تعرفه تولید (به ویژه برای واحدهای کوچک، متوسط و بنگاه‌های اقتصادی زود بازده) است.

از سوی دیگر یکسان‌سازی نرخ ارز، تخصیص منابع بازسازی و نوسازی صنایع، استفاده از فاینانس و جذب سرمایه‌گذاری خارجی، حمایت از صادرات، مدیریت تأمین مواد اولیه با بهبود تعرفه‌های واردات، اصلاح نظام توزیع سنتی، پرهیز از قیمت‌گذاری دستوری، بهبود قوانین مالیاتی، ارتباط بهتر صنعت و دانشگاه با توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و استفاده از ماشین آلات و فناوری روز و... از دیگر مؤلفه‌های مؤثر در دستیابی به رشد اقتصادی ۸ درصدی کشور در افق ۱۴۰۴ است.